

DOPADY NOVÉ LEGISLATIVY NA SPOLUPRÁCI OBCÍ S KS

15 let zpětného odběru elektrozařízení

Témata:

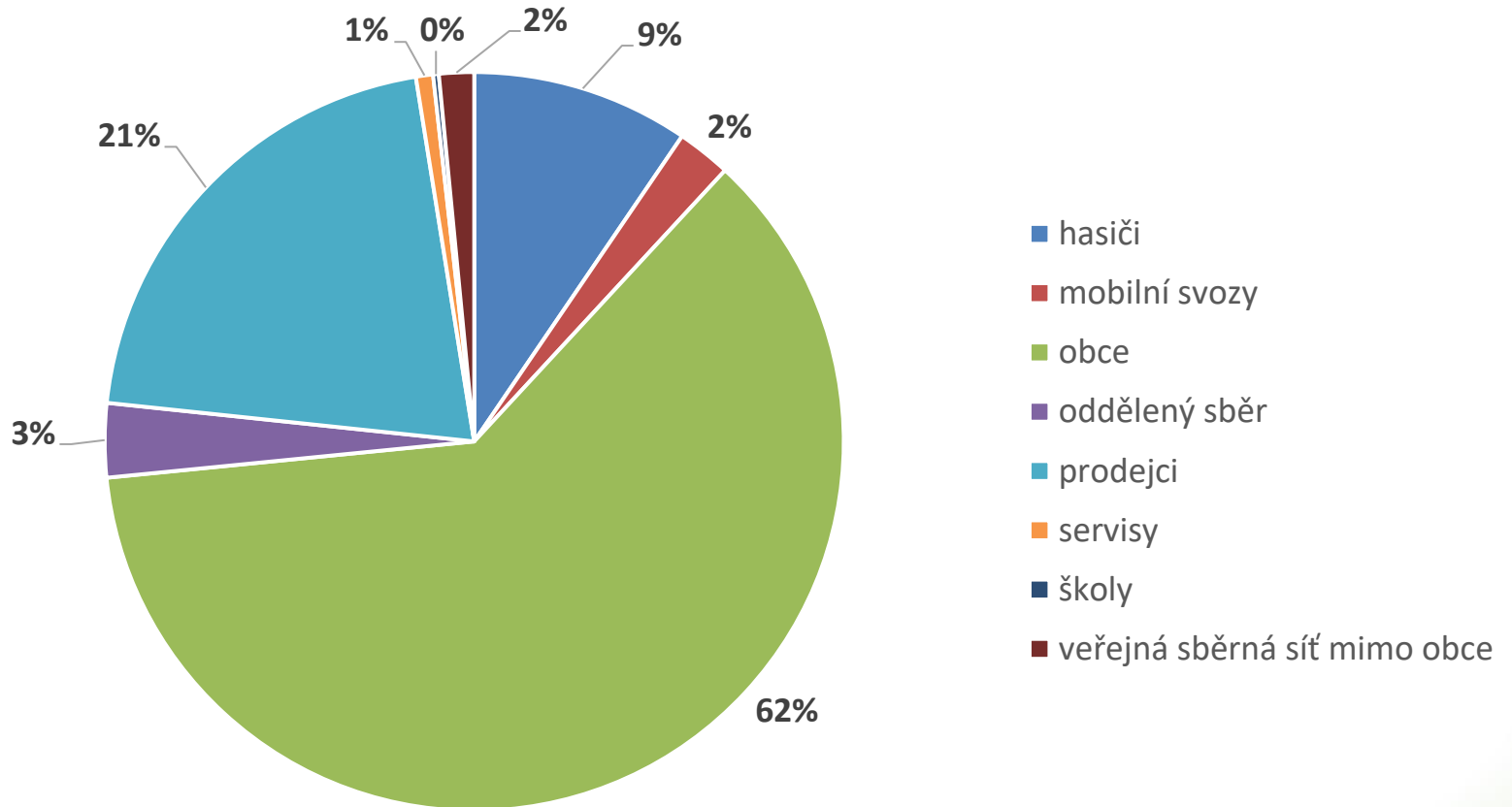
- Povinnosti výrobců - spolupráce s obcemi
- Transparentnost, výběrová řízení
- Informační systém
- Informovanost občanů
- Křížové financování
- Audity a kontroly
- Registr míst zpětného odběru
- Nekompletnost
- Výkupny
- Opětovné použití
- Kontejnery
- Mobilní svozy v obcích
- Zpracování a využití
- Free riders
- Změna z 10ti na 6 skupin
- Kvóta sběru – 65 %
- Materiálové využití
- Konkurence

Projekty:

- Časopis EWIN (2006 - dosud)
- Informační materiály (2006 - dosud)
- Články do obecních periodik (2007 - dosud)
- Putující kontejner (2007-2013)
- Motivační program (2008 – dosud)
- Spolupráce s kraji (2008 – dosud)
- ZOO – Nakrmte... (2008 - dosud)
- Uklidíme si svět – Recyklohraní (2008 – dosud)
- Kontejnery na malé spotřebiče (2009 - 2018)
- Železný týden (2009 – 2016)
- Zatočte s elektroodpadem (2010-2012)
- Vybavení kontejnery (2010 - dosud)
- Recyklujte s hasiči! (2011 – dosud)
- PUR help (2012 – 2017 a dále individuálně)
- Firma A+++ (2013 – 2019)
- Muzejní kousek (2014 – dosud)
- Jsem zpět (2015 – dosud)
- Mezinárodní den elektroodpadu (2018- dosud)

Ohlédnutí za rokem 2020

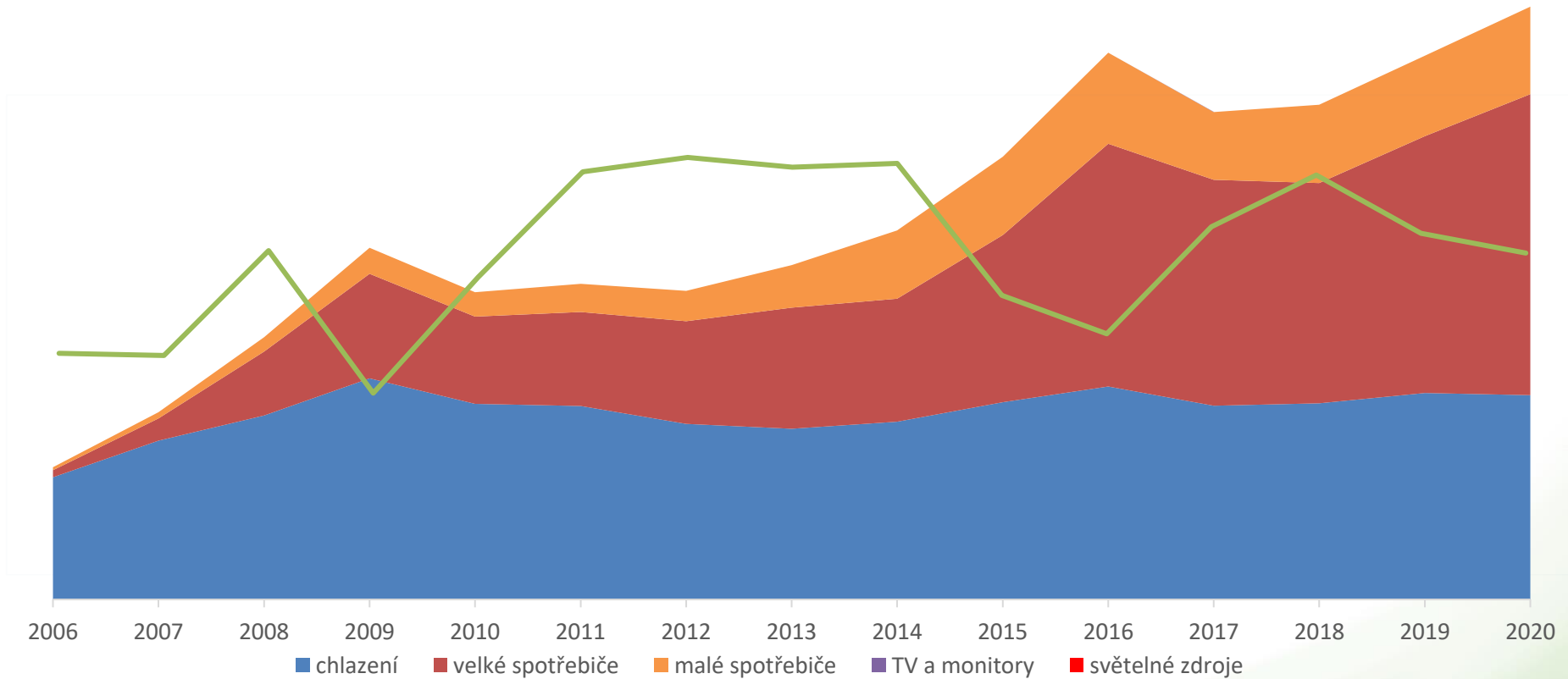

49 202 t

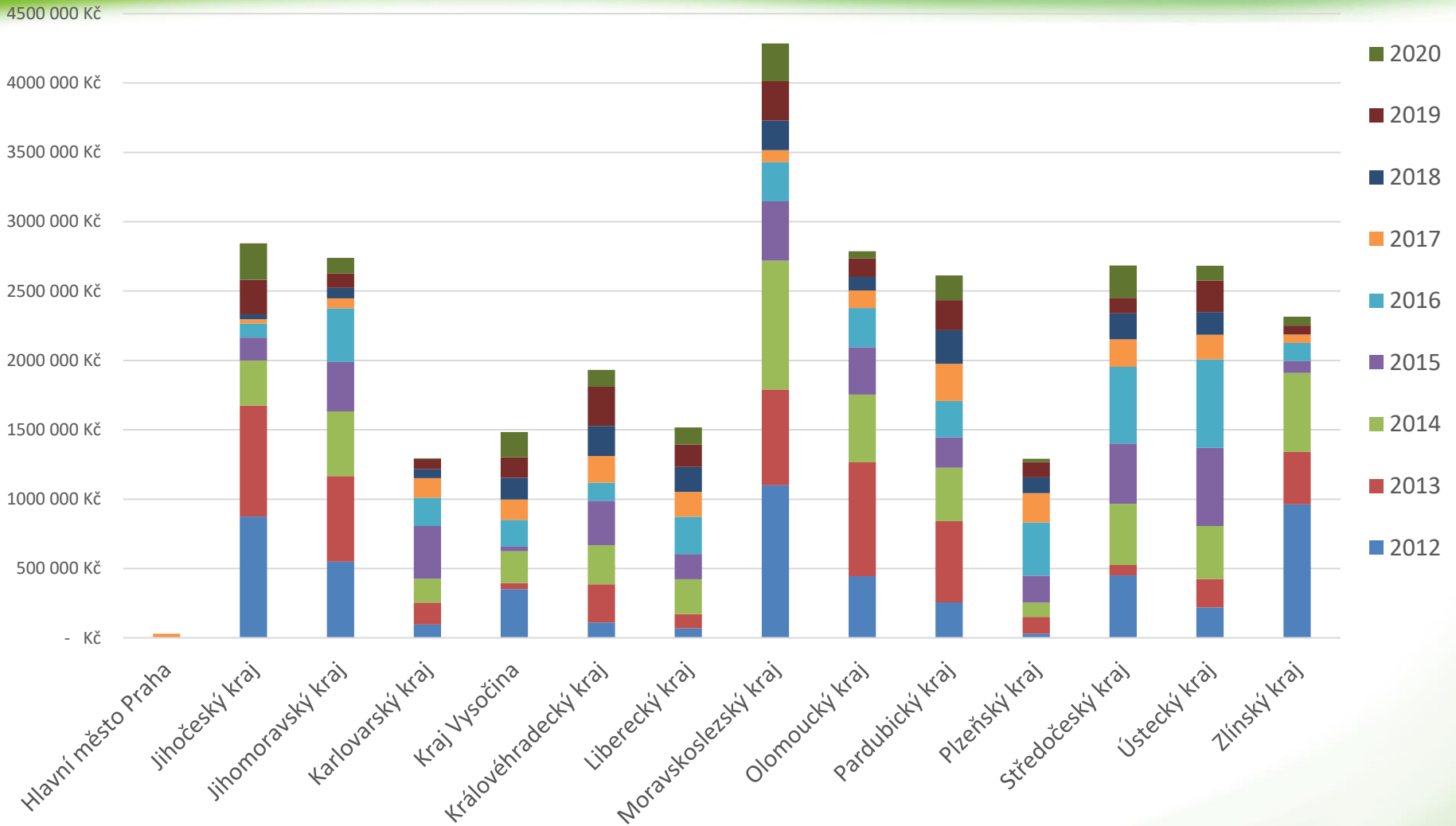
Porovnání vývoje sběru a ceny železa

49 202 t

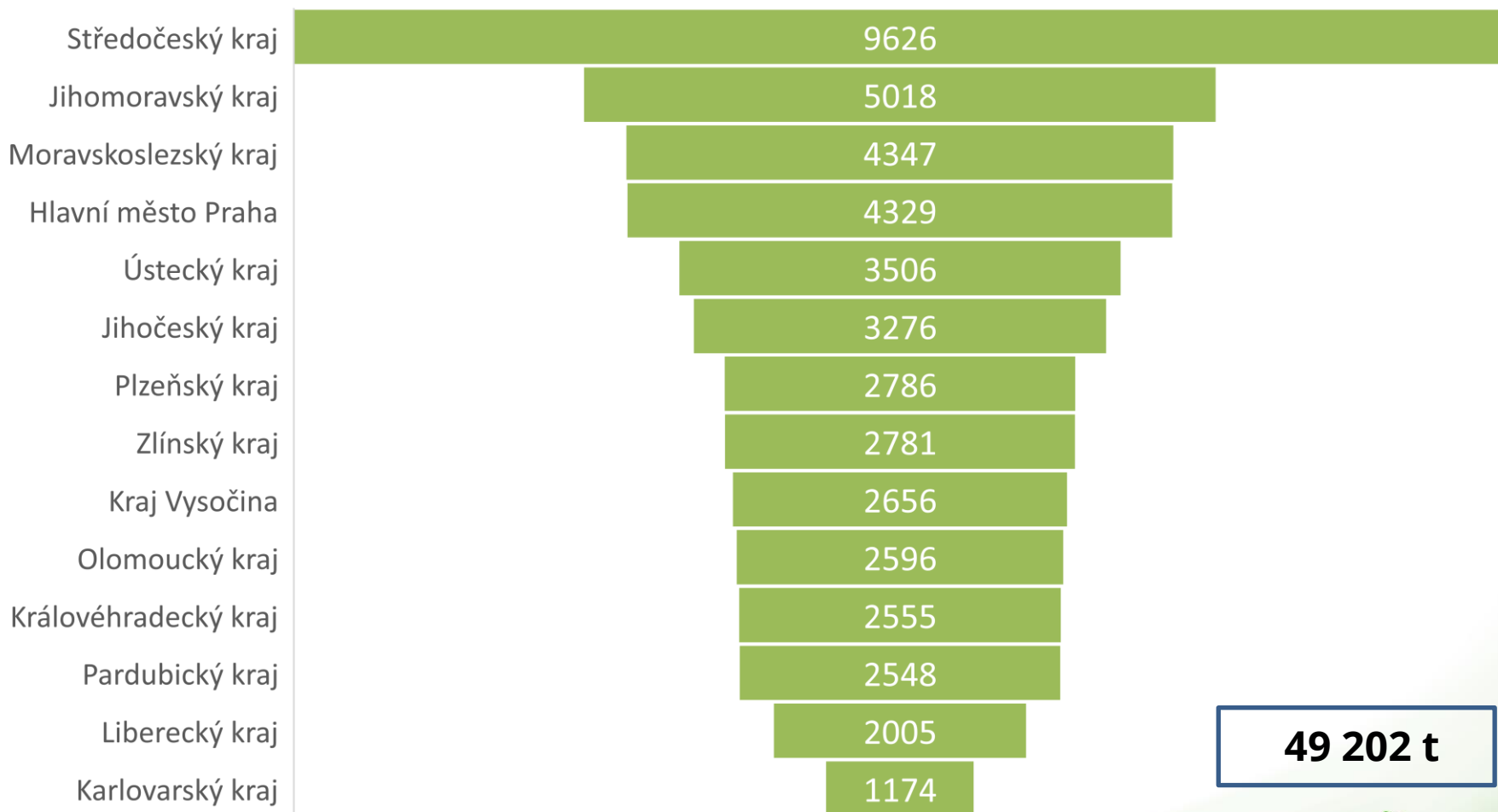
Motivační program – 10 let

Ohlédnutí za rokem 2020

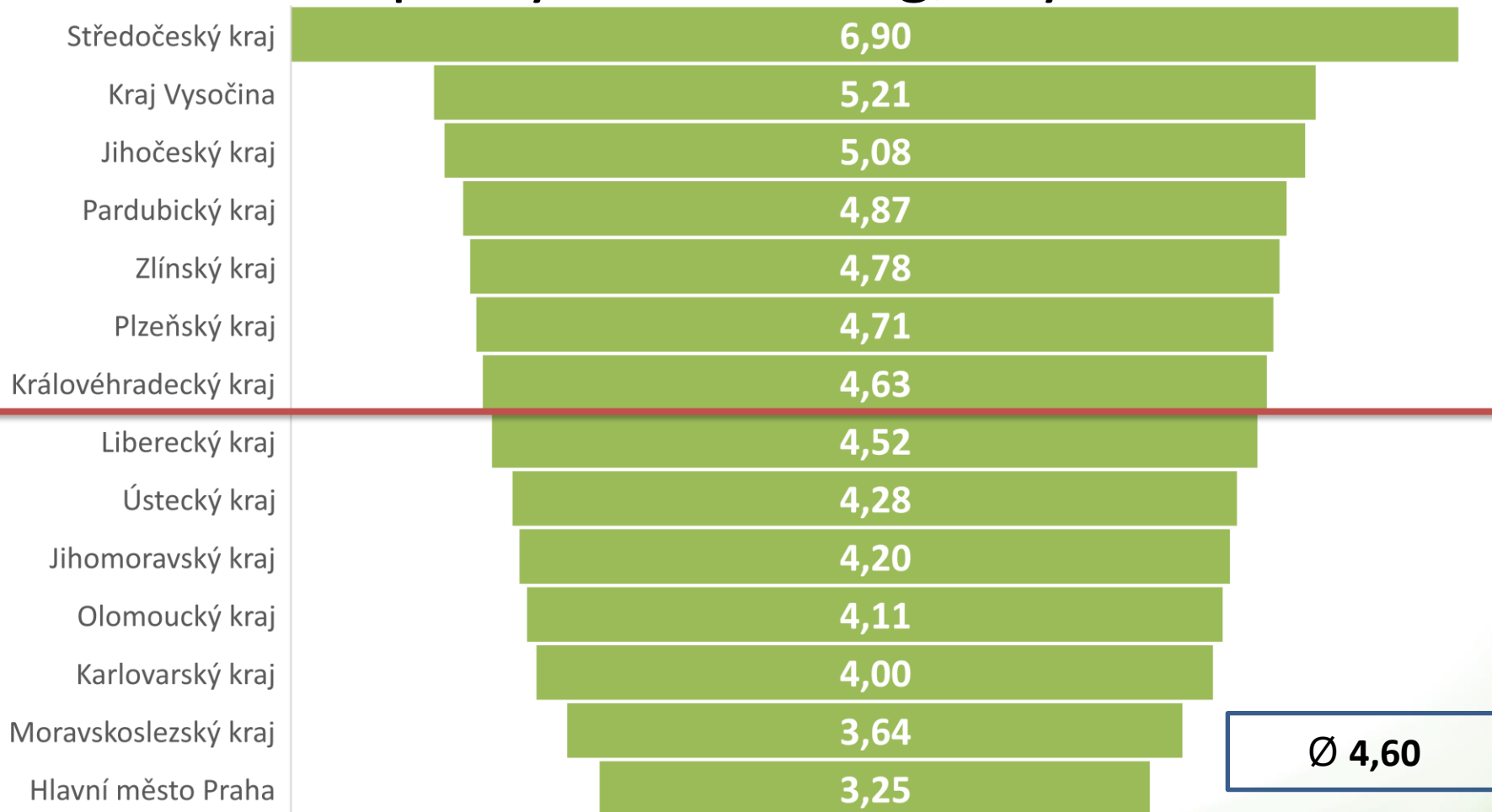
Zpětný odběr – celková hmotnost (t)

Ohlédnutí za rokem 2020

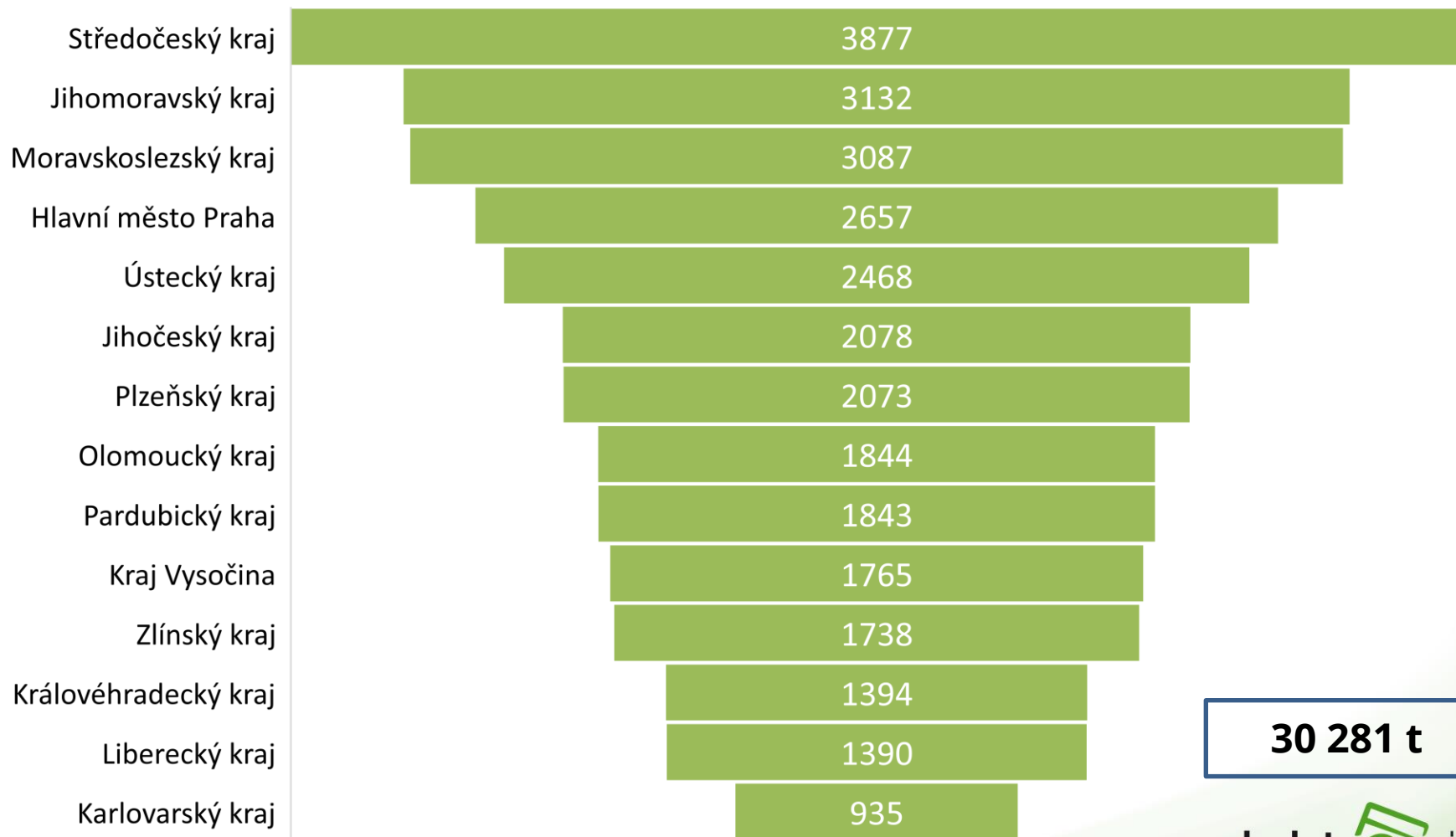
Zpětný odběr – v kg/obyvatele

Ohlédnutí za rokem 2020

Zpětný odběr – celková hmotnost jen obce (t)

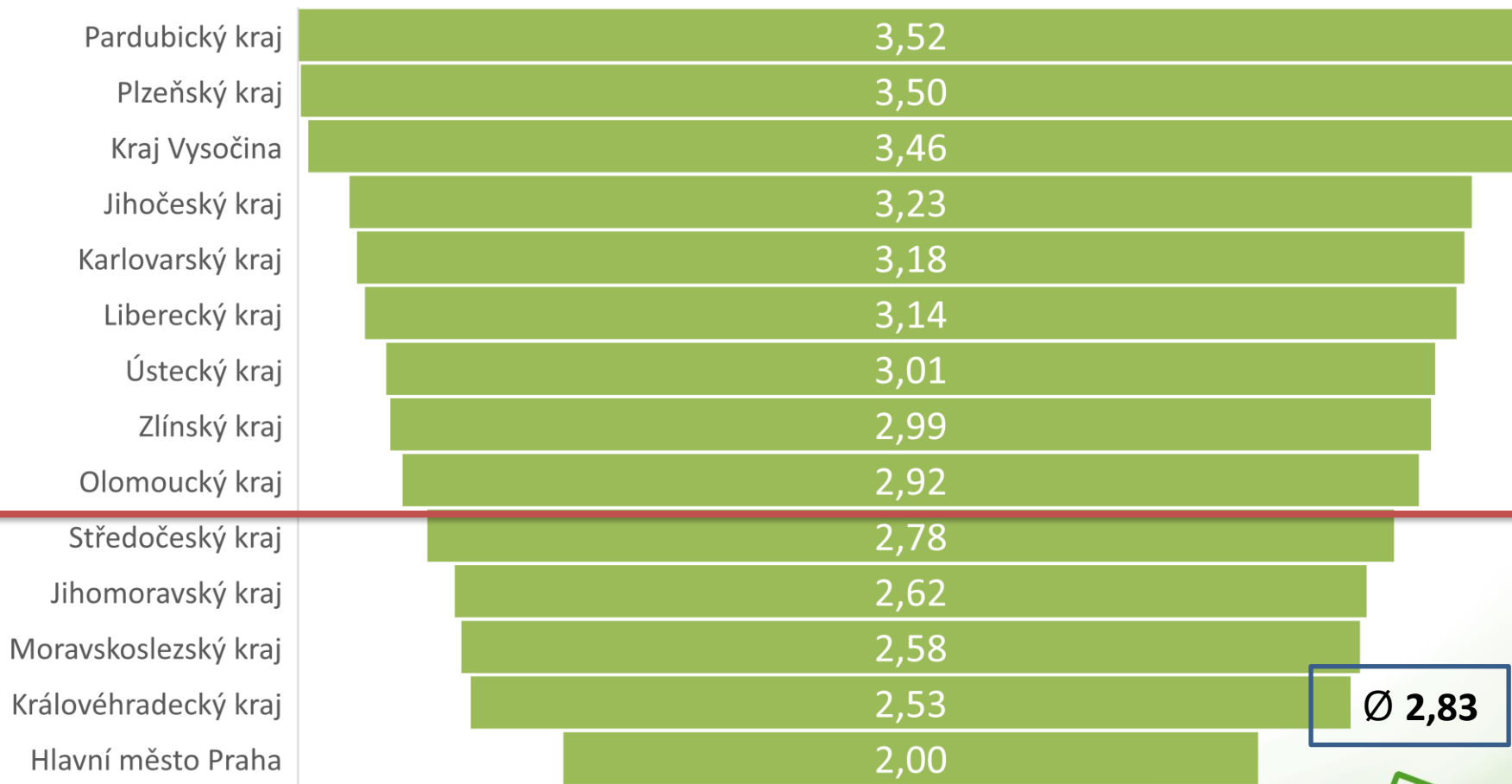

30 281 t

Ohlédnutí za rokem 2020

Zpětný odběr – v kg/obyvatele – jen obce

Krajská spolupráce 2020

- **29 venkovních akcí**
- **S vysloužilci do ZOO** - v deseti ZOO navštívilo akce přes 26 tisíc návštěvníků
- **18x** se venkovní akce konala v rozsahu **Recyklace je legrace!** (součástí jsou nafukovací atrakce),
- **1x informační stánek** doplněný jednou soutěžní aktivitou.

Zákon o výrobcích s ukončenou životností (VUŽ)

- 542/2020 Sb. o výrobcích s ukončenou životností
 - Autovraky
 - Baterie nebo akumulátory
 - Elektrozařízení
 - Pneumatiky

Zákon o výrobcích s ukončenou životností (VUŽ)

Co je nové?

- Oficiálním se stává pojem „veřejné místo zpětného odběru“ = místo zpětného odběru určené výrobcem, které je celoročně bez omezené přístupné každému konečnému uživateli v určenou provozní dobu,
- zavedení tzv. zjednodušeného odpadového režimu („zákon o odpadech se nepoužije při nakládání s výrobky s ukončenou životností od okamžiku jejich zpětného odběru do okamžiku jejich předání zpracovateli nebo k přeshraniční přepravě...“),
- stanovení vlastnictví zpětně odebraných výrobků – provozovatel kolektivního systému, nebo výrobce, který zřídil místo zpětného odběru a **„Pokud je provozovatelů kolektivních systémů nebo výrobců, kteří zřídili místo zpětného odběru, více, řídí se nabývání vlastnictví jimi převzatých výrobků s ukončenou životností jejich dohodou.“**

Zákon o výrobcích s ukončenou životností (VUŽ)

- ministerstvo stanoví vyhláškou požadavky na shromažďovací prostředky a plochy v místech zpětného odběru a stavebně technické provedení míst zpětného odběru výrobků s nebezpečnými vlastnostmi, nebo s jejichž nakládáním mohou být spojena zdravotní nebo bezpečnostní rizika,
- **spolupráce s obcí** – smluvní ujednání o využití obecního systému odpadového hospodářství nastaveného obcí, nesmí být sjednáno výhradní právo pouze pro určité výrobky nebo výrobce, je možné stanovit nediskriminační podmínky pro možné využití obecního systému dalšími výrobci; výrobce je povinen poskytnout obci informace o množství zpětně odebraných výrobků a o jejich využití, pokud o to obec požádá.

Zákon o výrobcích s ukončenou životností (VUŽ)

- zrušení zápisu všech provozovatelů kolektivních systémů a vydání oprávnění podle nových pravidel,
- stanoveny nové povinnosti pro provozovatele kolektivního systému (administrativní; hospodaření; o možnosti vzájemné spolupráce mezi provozovateli kolektivních systémů – sdílení sběrných míst, sdílení nákladů na zajištění zpětného odběru a dalšího nakládání, sdílení nákladů na informovanost a osvětu a o převodu množství zpětně odebraných VUŽ; evidenční; ověřování údajů),
- stanoveny postupy při zániku oprávnění k provozování kolektivního systému.

Pro elektrozařízení:

- stanovení kvót sběru – 65 % z průměrné roční hmotnosti elektrozařízení uvedených na trh za poslední 3 roky,
- sjednocení zpětného odběru a odděleného sběru,

Zákon o výrobcích s ukončenou životností (VUŽ)

- výrobce je povinen uvádět náklady na zpětný odběr, zpracování a využití 1 kusu, nebo kilogramu prodávaného nového výrobku odděleně od ceny elektrozařízení,
- povinný rozsah sběrné sítě zůstává zachován - v obcích a městských částech nad 2000 obyvatel,
- provozovatel kolektivního systému nesmí nakládat s odpady vyjma svozu a sběru,
- provozovatel kolektivního systému bude mít vyhláškou stanoven rozsah informovanosti,
- povinné audity a kontroly – ověření průkaznosti toku spotřebičů, hospodaření provozovatele kolektivního systému, seznamu sběrných míst
- zpracovatelé musí při zpracování postupovat podle ČSN norem a mít tento postup ověřen auditorem akreditovaným Českým institutem pro akreditaci a to nejpozději k 1. 7. 2023.

Zákon o výrobcích s ukončenou životností (VUŽ)

Povinnosti provozovatele MZO

- předat zpětně odebraný výrobek pouze zpracovateli určenému výrobcem – přímo nebo prostřednictvím dopravce,
- nakládat s výrobky s obsahem provozních kapalin, náplní nebo součástí s negativním vlivem na ŽP nebo zdraví osob tak, aby nedošlo k jejich mechanickému poškození a úniku těchto látek do ŽP,
- soustřeďovat a přepravovat VUŽ včetně jejich dočasného uložení v souladu s požadavky vyhlášky MŽP,
- zabezpečit VUŽ po celou dobu jejich uložení v MZO před nežádoucím znehodnocením,
- nakládat s VUŽ odděleně od ostatních druhů odpadů, dochází-li k soustřeďování ostatních druhů odpadů v tomtéž zařízení, ve kterém se nachází MZO,

Zákon o výrobcích s ukončenou životností (VUŽ)

- vydat na požádání konečnému uživateli doklad o převzetí VUŽ, který obsahuje identifikační údaje provozovatele, datum a místo převzetí a údaje o druhu, skupině a množství VUŽ, nejde-li o MZO charakteru sběrné nádoby bez obsluhy,
- označit na náklady výrobce veřejné místo zpětného odběru nápisem upozorňujícím na možnost odevzdávání VUŽ v rámci zpětného odběru, a to viditelně a čitelně na místě veřejně přístupném konečnému uživateli a s upřesněním VUŽ, které jsou zpětně odebírány,
- vykázat údaje týkající se VUŽ pouze jednou tak, aby nedocházelo ke zdvojení údajů a vykazovat pouze VUŽ, které byly na MZO fyzicky odebrány,

Zákon o výrobcích s ukončenou životností (VUŽ)

- pokud není provozovatel zároveň zpracovatelem:
 - nesmí zpětně odebraný výrobek rozebírat, nebo do něj jinak zasahovat,
 - může odmítnout převzít VUŽ
 - pokud z důvodů kontaminace nebo závažného poškození ohrožuje zdraví osob, nebo
 - pokud obsahuje přidaný odpad,
 - pokud má plnou kapacitu, nebo
 - při pochybnostech že se jedná o VUŽ od konečného uživatele,

(pro tyto případy musí výrobce provozovatele informovat, jak má konečný uživatel postupovat)
- uchovávat veškerou dokumentaci po dobu **7 let**.

Zákon o výrobcích s ukončenou životností (VUŽ)

Co zůstává?

- Odpovědnost výrobce nezaniká, pokud kolektivní systém za něho povinnosti neplní,
- provozovatel kolektivního systému má povinnost uzavřít smlouvu s každou obcí, která o to požádá,
- sbírat elektroodpad je možné jen na místech zřízených výrobcem anebo provozovatelem kolektivního systému, nebo ve stacionární provozovně osoby s oprávněním zpracovávat elektroodpad (přestože ta nemá povinnost dosáhnout sběrové kvóty 65 %),
- rozsah sběrné sítě (nad 2000 obyvatel).

Dopady nového zákona na spolupráci

Nutnost uvést smlouvy do souladu s novým zákonem do 31. 12. 2022

- povinnosti provozovatele místa zpětného odběru, způsob provádění zpětného odběru a nakládání s odpadním elektrozařízením stanoví zákon (zkrácení smlouvy)
- oprávnění provozovatele kolektivního systému stanovit rozsah přebíraných spotřebičů (s ohledem na případnou dohodu s ostatními zřizovateli místa zpětného odběru)
- promítnutí praxe za více než 15 let spolupráce s obcemi
 - jednostranné změny přílohy s možností odstoupení v případě nesouhlasu
 - sankce za nepředání objednaného množství, možnost objednávat při naplnění 90% kapacity

Dopady nového zákona na spolupráci

CO SE NEMĚNÍ!

Nastavený způsob sběru:

- objednávky,
- 7 dní na odvoz,
- náklady dopravcem,
- kontejnery,
- kontroly,
- přebírání nekompletních EEZ,
- velikostní omezení přebíraných OEEZ,
- smluvní odměny:
 - 0,15 Kč/kg každého předaného elektrozařízení
 - roční odměna podle výtěžnosti za předané velké a malé spotřebiče na obyvatele za rok (obce nad 2000 obyvatel)

Výpočet odměny

● Volně ložené, bagy, MINIWINY

- ➔ čtvrtletně = smluvní odměna + motivační odměna
(0,15 Kč/kg + 0,40 až 0,90 Kč/kg)
- ➔ ročně = hmotnost předaných velkých a malých spotřebičů
za celý rok * sazba podle výtěžnosti na obyvatele
(0 Kč/kg až 2 Kč/kg)

● WINTEJNERY

- ➔ čtvrtletně = smluvní odměna + motivační odměna + odměna
za naplněnost kontejnerů
(0,15 Kč/kg + 0,40 až 0,90 Kč/kg + 0 až 0,50 Kč/kg)
- ➔ ročně = hmotnost předaných velkých a malých spotřebičů
za celý rok * sazba podle výtěžnosti na obyvatele
(0 Kč/kg až 2 Kč/kg)

UPOZORNĚNÍ Z PRAXE!

- Do zpětného odběru přebíráme i nekompletní EEZ!
- Za přebírané spotřebiče nelze vybírat jakýkoliv poplatek, a to ani od podnikatelů!
- Do zpětného odběru patří i bojlerů!
- Zpětná vazba z provedeného svozu je informativní na základě údajů dopravce.

Pokud je popsána situace jiná (kompletnost, důvody nenaložení objednávky) uvítáme zpětnou vazbu. Napomůže sjednání nápravy!

UPOZORNĚNÍ Z PRAXE!

- Nekompletnost prověřujeme u každého sběrného místa a vyhodnocení odchází automaticky jako informace jeho provozovateli.
- Opakující se vysoký výskyt nekompletnosti řešíme. Nejčastěji se jedná o
 - nelegální činnost obsluhy sběrného místa
 - nelegální činnost konečného uživatele (do 10%)
 - krádeže

Prevence – opravitelnost spotřebičů

Požadavky na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie, které mají významný objem prodeje v EU, významný dopad na životní prostředí a významný potenciál ke zlepšení dopadu na životní prostředí prostřednictvím lepšího konstrukčního návrhu bez nepřiměřeně vysokých nákladů:

[Nařízení Komise 2019/424](#) - servery a datová úložiště

[Nařízení Komise 2019/1781](#) - elektromotory a pohony s proměnnými otáčkami (nahradí nařízení 640/2009 od 1. 7. 2021)

[Nařízení Komise 2019/1782](#) - vnější napájecí zdroje

[Nařízení Komise 2019/1784](#) - svařovací zařízení

[Nařízení Komise 2019/2019](#) - chladicí spotřebiče (nahradí nařízení 643/2009 od 1. 3. 2021)

[Nařízení Komise 2019/2020](#) - světelné zdroje a samostatné předřadné přístroje (nahradí nařízení 244/2009, 245/2009 a 1194/2012 od 1. 9. 2021)

[Nařízení Komise 2019/2021](#) - elektronické displeje (nahradí nařízení 642/2009 od 1. 3. 2021)

[Nařízení Komise 2019/2022](#) - myčky nádobí pro domácnost (nahradí nařízení 1016/2010 od 1. 3. 2021)

[Nařízení Komise 2019/2023](#) - pračky a pračky se sušičkou pro domácnost (nahradí nařízení 1015/2010 od 1. 3. 2021)

[Nařízení Komise 2019/2024](#) - chladicí spotřebiče s přímou prodejní funkcí (nařízení bude účinné od 1. 3. 2021)

www.elektrowin.cz

Odpovědné veřejné zadávání a cirkulární ekonomika

Odpovědné veřejné zadávání vnímáme jako proces, při kterém zadavatel nakupuje produkty, služby a stavební práce, které potřebuje, přičemž získává maximální hodnotu za peníze vytvářením prospěchu pro společnost a ekonomiku, a minimalizací negativních dopadů na životní prostředí.

- V rámci ekologicky šetrných řešení je vhodné využít principů cirkulární ekonomiky s **preferencí výrobků z recyklovaných materiálů**
- Zadavatel cirkulárním veřejným zadáváním využívá potenciál trhu a **umožňuje nákup produktů z druhotných surovin minimálně tím, že neomezuje požadavky na primární zdroje a umožňuje tak dodání produktů vyrobených i z druhotných surovin, jejichž využití může být v některých případech i ekonomicky výhodnější.**
- **Obecně by zadavatel měl, i při menších nákupech např. preferovat produkty s podílem recyklované složky**

Zákon č. 543/2020 Sb.

Prostřednictvím tohoto zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností dochází s účinností od 1.1.2021 také k nepřímé novele zákona 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, a to přidání nové základní zadávací zásady do § 6, kde je doplněn nový odst. 4, který obsahuje principy sociálně, environmentálně odpovědného a inovativního přístupu zadavatelů při zadávání veřejných zakázek.

(Zadavatel je ... při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele, povinen za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné, dodržovat **zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací** ve smyslu tohoto zákona.)

Zmíněná novela pak také do § 28 vkládá definice, co se pro účel zákona rozumí sociálním, environmentálním a inovativním zadáváním.

(Environmentálně odpovědným zadáváním postup ... při kterém má zadavatel povinnost zohlednit například **dopad na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj ... a další environmentálně relevantní hlediska spojená s veřejnou zakázkou**)

Řešíme problémy s plasty

Kotevní patka pro uchycení dopravní značky se stabilizačním ukotvením (montáž vhodná přímo do betonu bez použití šroubů) a kotevní patka bez stabilizačního ukotvení, která je vhodná k montáži (i k výměně stávajících AL patek) pomocí šroubů (závitových tyčí).

Děkuji za pozornost!

TEREZA ULVEROVÁ

tereza.ulverova@elektrowin.cz

ELEKTROWIN a.s.

Michelská 300/60

140 00 Praha 4

T: +420 241 091 835

F: +420 241 091 834

E: info@elektrowin.cz

www.elektrowin.cz